

Izhajajoč iz načela svobodnega delovanja verskih skupnosti (drugi odstavek 7. člena Ustave Republike Slovenije); upoštevajoč ustavno, mednarodnopravno, zakonsko in podzakonsko ureditev verske dejavnosti v Republiki Sloveniji; v skladu z določbami avtonomnega prava Katoliške cerkve in njenega temeljnega akta, ki je sestavni del registracijske dokumentacije Katoliške cerkve pri organu Republike Slovenije, ki je pristojen za cerkve ali druge verske skupnosti; ter s prizadevanjem za učinkovito izvrševanje pravice do avtonomnega urejanja svojih notranjih zadev, ki zadevajo delovanje in položaj članov Katoliške cerkve (prim. U-I-92/07-23), Slovenska škofovska konferenca sprejema dopoljnjeni

Pravilnik o verski dejavnosti

1. člen (vsebina in veljavnost)

- (1) Pravilnik vsebuje opredelitev pastoralne-apostolske dejavnosti Katoliške cerkve (v nadaljevanju: verska dejavnost) in način njenega opravljanja na določenih področjih, verskega uslužbenca Katoliške cerkve (v nadaljevanju: verski uslužbenec), versko institucijo Katoliške cerkve (v nadaljevanju: cerkvena institucija) in prispevkov, ki ob tem nastajajo oziroma se zbirajo izven trga blaga in storitev.
- (2) Pravilnik predstavlja obstoječo avtonomno pravno ureditev Katoliške cerkve na območju Republike Slovenije. Nobena izmed določb pravilnika ne spreminja ali kakorkoli posega v obstoječo kanonskopravno ureditev vesoljne Cerkve ali delnih Cerkva, ampak jo v skladu z njenimi načeli in pravili praktično razlaga z vidika čim večje usklajenosti s pravnim redom Republike Slovenije.
- (3) Pojem »pastoralno-apostolsko« pomeni zunanje izraze oziroma posamezna dejanja in dejavnosti Katoliške cerkve ter njenih posameznih sestavnih delov za doseg temeljnega poslanstva, ki so vidni oziroma pravno zaznavni v sferi zasebnega ali javnega življenja oseb na območju Republike Slovenije.

2. člen (verska dejavnost)

- (1) Verska dejavnost obsega vsa posamezna dejanja, ki jih Katoliška cerkev oziroma verski uslužbenci in cerkvene institucije izvršujejo v okviru izvajanja temeljnega poslanstva Katoliške cerkve, ki je oznanjevanje Kristusovega evangelija in nadaljevanje njegovega odrešenjskega dela na svetu do konca časov. V zasebnem in javnem življenju oseb na območju Republike Slovenije se to izraža tudi v zavzemanju za človekovo dostojanstvo, duhovnost in versko življenje, osmišljanje bivanja in socialno državo.
- (2) Verska dejavnost, skladno z določili prava Republike Slovenije, spada v splošnokoristno dejavnost, in sicer:

1. na ravni Ustave Republike Slovenije kot svoboda vesti (41. člen); bogočastje in kateheza; ustanavljanje in upravljanje šol vseh vrst in stopenj, dijaških in študentskih domov in drugih izobraževalnih in vzgojnih ustanov (Rm-1/02); individualno ali skupinsko izpovedovanje vere v objektih, ki so običajni in splošno sprejeti (tradicionalni) za izpovedovanje vere in opravljanje verskih obredov; poučevanje in opravljanje bogoslužja in obredov; gradnja lastnih zgradb, ki ustrezajo lastnemu načinu čaščenja in verskim obredom ter običajem; izvajanje socialne in karitativne, izobraževalne ter kulturne dejavnosti (U-I-111/04); verski pogreb (U-I-354/06); imenovanje in razreševanje vodstva verske organizacije (Up-2229/08);
2. v Sporazumu med Svetim sedežem in Republiko Slovenijo o pravnih vprašanjih kot bogočastje in kateheza (prvi odstavek 3. člena); javna bogoslužna opravila in druga javna verska zbiranja, kot so romanja, procesije in srečanja (drugi odstavek 3. člena); podeljevanje imenovanj in verskih služb (prvi odstavek 5. člena); vzpostavljanje in neovirano ohranjanje stikov med verskimi organizacijami (prvi odstavek 6. člena); sodelovanje z verskimi ustanovami in drugimi organizacijami in pravnimi osebami bodisi doma bodisi po svetu (drugi odstavek 6. člena); posedovanje lastnih sredstev obveščanja in dostop do vseh javnih sredstev obveščanja (7. člen); ustanavljanje združenj in fundacij (8. člen); pridobivanje, posedovanje, uživanje in odtujevanje premičnin in nepremičnin ter pridobivanje lastninskih in drugih stvarnih pravic (9. člen); ustanavljanje in upravljanje šol vseh vrst in stopenj, dijaških in študentskih domov ter drugih izobraževalnih in vzgojnih ustanov (prvi odstavek 10. člena); ohranjanje in vzdrževanje kulturnih spomenikov in drugih kulturnih dobrin in arhivov (11. člen); pastoralno delovanje v bolnišnicah, domovih za ostarele, zaporih in drugih ustanovah, v katerih je oteženo svobodno gibanje oseb, ki se v njih nahajajo (12. člen); delovanje na področju dobrodelnosti in družbene solidarnosti (13. člen);
3. na ravni zakonov kot organiziranje in samostojno odločanje o oblikovanju, sestavi, pristojnostih in delovanju organov verske organizacije; imenovanje in določanje pristojnosti duhovnikov in drugih verskih uslužbencev; določanje pravic in dolžnosti pripadnic ali pripadnikov verske organizacije; povezovanje oziroma udeležba v medkonfesionalnih oblikah organiziranja s sedežem v Sloveniji ali v tujini; (9. člen Zakona o verski svobodi – ZVS) zavzemanje za duhovnost in človekovo dostojanstvo; prizadevanje za osmišljanje bivanja; razvijanje kulturnih, vzgojnih, izobraževalnih, solidarnostnih, karitativnih in drugih dejavnosti s področja socialne države; (prvi odstavek 5. člena ZVS) verskoobredne, verskodobrodne, verskoizobraževalne in verskoorganizacijske dejavnosti (drugi odstavek 7. člena ZVS); gradnja in vzdrževanje prostorov in stavb za bogoslužje, druge verske obrede in druga zbiranja (prvi odstavek 26. člena ZVS); verouk ali konfesionalni pouk religije s ciljem vzgajati za religijo; pouk, pri katerem o vsebinah, učbenikih, izobraževanju učiteljev in primernosti posameznega učitelja za poučevanje odloča verska organizacija; organizirani religiozni obredi (četrti odstavek 72. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja);
4. v sporazumih med Vlado Republike Slovenije in cerkvami ter drugimi verskimi skupnostmi kot organiziranje in izvajanje pastoralne in vzgojne dejavnosti (bogoslužje, verski pouk, verska zbiranja oz. shodi); oblikovanje struktur verske organizacije in imenovanje njenih nosilcev ter navezovanje in ohranjanje stikov z verskimi organizacijami in drugimi ustanovami, organizacijami in osebami doma ali po svetu;

ustanavljanje javnih glasil in dostopanje do državnih in drugih sredstev javnega obveščanja; ustanavljanje združenj verske organizacije; ustanavljanje izobraževalnih in vzgojnih ustanov, dijaških in študentskih domov ter drugih podobnih ustanov; ohranjanje in vzdrževanje kulturnih spomenikov ter drugih kulturnih dobrin in arhivov; pastoralna dejavnost v bolnišnicah, domovih za ostarele in v posebnih ustanovah; duhovna oskrba vojaških oseb; dobrotelost in družbena solidarnost.

3. člen

(nepridobitni in prostovoljski značaj verske dejavnosti)

(1) Verska dejavnost se opravlja izključno v okviru nezamenljive in ustaljene identitete in poslanstva Katoliške cerkve na podlagi cerkvenih dokumentov, zlasti II. vaticanskega koncila, določil kanonskega prava in zgodovinske povezanosti med slovenskim narodom in Katoliško cerkvijo, zato z njenim opravljanjem na trgu z ostalimi cerkvami ali drugimi verskimi skupnostmi in poslovnimi subjekti ne nastaja konkurenca ali njeno izkrivljanje.

(2) Verska dejavnost se ne sme opravljati na trgu z namenom pridobivanja dobička. Opravlja se izključno nepridobitno in prostovoljsko.

4. člen

(verski uslužbenec)

(1) Verski uslužbenec je fizična oseba, ki se izključno in v celoti posveča uresničevanju poslanstva Katoliške cerkve oziroma določene cerkvene institucije ter zanjo opravlja naloge, ki so ji zaupane, tj. posamezna dejanja verske dejavnosti.

(2) Verski uslužbenec je prostovoljec. S cerkveno institucijo ni v odvisnem ali podobnem razmerju, ki bi imelo elemente delovnega razmerja. Drugačna narava razmerja med verskim uslužbencem in cerkveno institucijo mora biti dogovorjena s posamičnim konkretnim aktom. Položaj verskih uslužbencev, odnosi med njimi in nadrejenimi organi imajo teološko-biblični izvor, kar je treba vedno upoštevati pri kakršnikoli obravnavi verskih uslužbencev.

(3) Verski uslužbenci so:

1. fizične osebe, ki so zaznamovane z zakramentom svetega reda, jih vežejo različne oblike redovnih zaobljub ali so v poslanstvo Katoliške cerkve vpete na drug način, ki izkazuje značaj teološko-biblično-pravne vezi s cerkveno institucijo;
2. pripravniki za izvrševanje poslanstva verskega uslužbenca, kot je opredeljeno v prvi točki tega odstavka, in
3. fizične osebe, ki s svojim delovanjem omogočajo osebam iz prve in druge točke tega odstavka nemoteno opravljanje verske dejavnosti in tovrstno poslanstvo opravljajo kot svojo izključno dejavnost.

(4) Med verske uslužbence spadajo tudi fizične osebe, ki sodelujejo pri doseganju verskih in z njimi povezanih ciljev Katoliške cerkve, kot npr. ključarji, mežnarji, zakristani, člani župnijskih pastoralnih svetov, člani gospodarskih svetov, katehisti, organisti, pevci,

zborovodje, pritrkovalci, animatorji skupin, voditelji skupin, bralci beril, ministranti, skavti, čistilke cerkva, krasilke cerkva, župnijske kuharice oziroma gospodinje idr.

5. člen
(cerkvena institucija)

(1) Cerkvena institucija je Katoliška cerkev v celoti, tj. razširjena po celotnem svetu, in njena teritorialna ali personalna enota, ki ima sedež na ozemlju Republike Slovenije in pravno osebnost po določenih kanonskega prava.

(2) Cerkveno institucijo v pravnem prometu zastopa oseba, ki je za to pooblaščen na podlagi določb kanonskega prava. Identifikacijske podatke o pooblaščen osebi posamezne cerkvene institucije sporoči organu Republike Slovenije, ki je pristojen za cerkve ali druge verske skupnosti, Slovenska škofovska konferenca oziroma druga pristojna cerkvena oblast.

(3) Katoliško cerkev in Slovensko škofovsko konferenco, ki je zbor škofov slovenskega naroda znotraj meja Republike Slovenije, v pravnem prometu zastopa predsednik Slovenske škofovske konference ali od njega pooblaščen oseba oziroma krajevni škof v primeru posamezne delne Cerkev, tj. škofije.

(4) Teritorialne cerkvene institucije so zlasti regija, pokrajina, nadškofija, škofija, arhidiakonot, naddekanat, dekanija, opatija, provinca, (ozemeljska) prelatura, apostolski vikariat, apostolska prefektura, apostolska administratura, nadžupnija, župnija in kakor župnija. Posamezne delne Cerkev (tj. nadškofije, škofije, apostolske prefekture, apostolski vikariati, za stalno ustanovljene apostolske administrature, teritorialne opatije, teritorialne prefekture) se med seboj lahko povežejo v višje teritorialne enote in oblikujejo cerkvene pokrajine (tj. metropolije). Te se med seboj lahko povežejo v višjo strukturo, ki je cerkvena regija. Vsaka delna Cerkev (npr. škofija) mora biti razdeljena na župnije. Če je treba, se določeno število župnij poveže v dekanijo, te pa v pastoralne cone (arhidiakonati, naddekanije ipd.).

(5) Personalne cerkvene institucije so zlasti red, družba, ustanova, samostan, priorat, vikariat, provincialat, inšpektorat, (osebna) prelatura, bratovščina, gibanje, združenje, (osebna) župnija, (osebna) kakor župnija, kapitelj, ordinariat, semenišče, konferenca, komisija, svet, odbor, urad in karitas (škofijska, območna, dekanijska, župnijska). Personalne cerkvene institucije so zlasti ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja, osebne prelature in vojaški vikariati. Na nižjem nivoju so lahko personalno postavljene bolniške župnije ali študentske župnije. Poleg teh so v Katoliški cerkvi še mnoge druge ustanove, ki zagotavljajo uresničevanje verskega življenja. Te so lahko javna ali zasebna združenja vernikov, ki so nadomestila starejše oblike združevanja vernikov, kot so tretji redovi, nadbratovščine, bratovščine, prve pobožne zveze in druge pobožne zveze. V Katoliški cerkvi imajo po samem avtonomnem pravu pravno osebnost še druge ustanove, kot so semenišča, redovne hiše, stolni in kolegiatni kapitlji, duhovna gibanja idr.

6. člen
(uporaba besedne zveze »Katoliška cerkev«)

(1) Pravne osebe, ki so registrirane v skladu z zakonodajo Republike Slovenije ali delujejo na njenem območju, v svojem imenu ne smejo uporabljati besedne zveze Katoliška cerkev in njenih polnih ali delnih izpeljank brez izrecnega pisnega dovoljenja Slovenske škofovske konference oziroma druge pristojne cerkvene oblasti.

(2) Uporabo besedne zveze Katoliška cerkev in njenih polnih ali delnih izpeljank se lahko dovoli v imenu pravne osebe, ki je registrirana v skladu z zakonodajo Republike Slovenije ali deluje na njenem območju ter opravlja dejavnost, ki služi verskemu namenu oziroma ciljem Katoliške cerkve.

(3) Presojajo, ali opravljanje dejavnosti zainteresirane pravne osebe služi verskemu namenu oziroma ciljem Katoliške cerkve, opravi Slovenska škofovska konferenca oziroma druga pristojna cerkvena oblast.

(4) Za potrebe postopka ugotavljanja opravljanja dejavnosti, ki služi verskemu namenu oziroma ciljem Katoliške cerkve, mora zainteresirana pravna oseba Slovenski škofovski konferenci oziroma drugi pristojni cerkveni oblasti predložiti svoje ustanovne in temeljne akte.

(5) Slovenska škofovska konferenca oziroma druga pristojna cerkvena oblast uporabo besedne zveze Katoliška cerkev in njenih polnih ali delnih izpeljank dovoli le tisti pravni osebi, ki v svoje veljavne ustanovne in temeljne akte vnese lojalnostno klavzulo, ki jo pripravi tajništvo Slovenske škofovske konference oziroma druga pristojna cerkvena oblast.

(6) Dovoljenje za uporabo besedne zveze Katoliška cerkev in njenih polnih ali delnih izpeljank izda Slovenska škofovska konferenca oziroma druga pristojna cerkvena oblast po prostem preudarku.

(7) Pravne osebe, ki so registrirane v skladu z zakonodajo Republike Slovenije ali delujejo na njenem območju in v svojem imenu že uporabljajo besedno zvezo Katoliška cerkev ali njene polne oziroma delne izpeljanke, morajo od Slovenske škofovske konference oziroma druge pristojne cerkvene oblasti pridobiti potrditev uporabe obstoječega imena. Prošnjo za to morajo skupaj s svojimi ustanovnimi in temeljnimi akti vložiti čim prej (*quam primum*).

(8) Ta člen se ne uporablja za cerkvene institucije, ki so cerkvene pravne osebe oziroma registrirane neposredno na podlagi določb kanonskega prava in so iz tega naslova vpisane v register cerkva ali drugih verskih skupnosti, ki ga vodi organ Republike Slovenije, pristojen za cerkve ali druge verske skupnosti.

7. člen (prispevki)

(1) Cerkevne institucije ali verski uslužbenci ob opravljanju verske dejavnosti od fizičnih ali pravnih oseb zbirajo prostovoljne prispevke v denarju ali naravi.

(2) Prostovoljni prispevki iz prvega odstavka tega člena so zlasti:

1. darila oziroma donacije fizičnih ali pravnih oseb;

2. donacije iz naslova namenitve dela dohodnine;
3. namenska državna finančna pomoč za plačilo prispevkov zavarovancev za socialno varnost verskih uslužbencev in druga pomoč (*kongrua*);
4. namenska nepovratna sredstva iz državnega proračuna ali občinskih proračunov za versko dejavnost;
5. udeležba na stroških rednega obratovanja premoženja cerkvenih institucij v primeru souporabe s strani fizičnih ali pravnih oseb in
6. udeležba na stroških nabave verskih znamenj, obvestil in predmetov za izvajanje verske dejavnosti v okviru cerkvene institucije.

8. člen
(štolnine)

(1) Štolnine so takse za opravljanje posameznih zunanjih izrazov verske dejavnosti oziroma način delitve zbranih prostovoljnih prispevkov za verske uslužbence in cerkvene institucije. Namenjene so preživljanju verskih uslužbencev in ohranjanju nepridobitnega delovanja cerkvenih institucij.

(2) Vrsto in višino štolnin predpiše Slovenska škofovska konferenca oziroma druga pristojna cerkvena oblast. Štolnine se javno ne objavljajo, da se prepreči vzbujanje videza cenika blaga ali storitev verske dejavnosti oziroma trgovanja ali kupčevanja.

9. člen
(razdelitev verske dejavnosti)

Med zunanje izraze verske dejavnosti (tj. načini služenja) spadajo naslednje skupine dejanj:

1. vodstvena služba (izvajanje zakonodajne, izvršne in sodne oblasti za notranje cerkveno področje);
2. posvečevalna služba (opravljanje bogoslužja, delitev zakramentov ipd.);
3. učiteljska služba (oznanjevalna, evangelizacijska, katehetska in vzgojno-izobraževalna);
4. dobrodelnost (diakonija, karitas, humanitarna dejavnost) in
5. uprava oziroma nepridobitno upravljanje cerkvenega premoženja.

10. člen
(vodstvena služba)

Posamezna dejanja vodstvene službe so zlasti:

1. izdajanje zakonodajnih, izvršilnoupravnih in sodnih aktov cerkvene institucije;
2. podeljevanje cerkvenih služb, nadzorovanje izvrševanja in razrešitve od teh služb;
3. izvajanje sodnih postopkov na cerkvenih sodiščih za notranje cerkveno področje in
4. reševanje cerkvenih upravnih sporov.

11. člen
(posvečevalna služba)

Posamezna dejanja posvečevalne službe so zlasti:

1. obhajanje zakramentov (krst, birma, evharistija, pokora, bolniško maziljenje, sveti red, sveti zakon);
2. obhajanje zakramentalov (posvetitve, blagoslovi, pogrebna opravila, češčenja, zaobljube, prisege in podobno);
3. javna molitev (molitveno bogoslužje, obhajanje bogoslužja Božje besede, procesije, pritrkavanje in drugo pastoralno zvonjenje cerkvenih zvonov, romanja in druga obredna zbiranja vernikov);
4. samoposvetitvena dejanja vernikov (molitev, meditacija, kontemplacija in druge oblike pobožnih vaj – vključno z oblikami dela in dejanj, lastnih karizmam cerkvenih institucij);
5. ohranjanje avtonomije svetih krajev (cerkve, kapele, oratoriji, svetišča, oltarji, pokopališča, verska znamenja in podobno) in
6. obhajanje svetih časov po bogoslužnem koledarju (cerkveni prazniki različnih stopenj, sveti časi, spokorni dnevi ipd.).

12. člen
(učiteljska služba)

Posamezna dejanja učiteljske službe so zlasti:

1. oznanjevanje vere in skrb za vsestransko strokovno izpopolnjevanje verskih uslužbencev;
2. ustanavljanje in vodenje cerkvenih šol in drugih vzgojno-izobraževalnih, raziskovalnih in kulturno-umetniških institucij;
3. širjenje verskega in socialnega nauka ter kulture miru in spoštovanja stvarstva ter sodelovanja po komunikacijskih sredstvih in medijih in
4. organizacija, vodenje in upravljanje domov duhovnosti, duhovnih vaj, duhovno-izobraževalnih skupin ipd.

13. člen
(dobrodelnost)

(1) Posamezna dejanja dobrodelnosti so zlasti:

1. ustanavljanje in delovanje organizacij za dobrodelne in humanitarne namene;
2. zbiranje in upravljanje sredstev za dobrodelne in humanitarne namene;
3. skrb za prostovoljstvo in vzgojo sodelavcev;
4. skrb za reveže, bolnike, vdove, sirote in marginalizirane družbene skupine;
5. oskrbovanje ostarelih in osamljenih in
6. skrb za vse ljudi, ki potrebujejo pomoč.

(2) Način nepridobitne dobrodelnosti je tudi delo stalnih diakonov, ključarjev, mežnarjev, zakristanov, članov župnijskih pastoralnih svetov, članov gospodarskih svetov, katehistov, organistov, pevcev, zborovodij, pritrkovalcev, animatorjev skupin, voditeljev skupin, bralcev beril, ministrantov, skavtov, čistilcev cerkva, krasilcev cerkva, župnijskih kuharic oziroma gospodinj.

14. člen
(nepridobitno upravljanje cerkvenega premoženja)

- (1) Nepridobitno upravljanje cerkvenega premoženja obsega razpolaganje s premožninami, nepremičninami in pravicami ter zagotavljanje blaga in storitev za opravljanje vodstvene, posvečevalne in učiteljske službe ter dobroteljnosti cerkvenih institucij ali verskih uslužbencev.
- (2) Med nepremičnine za nepridobitno upravljanje cerkvenega premoženja spadajo zlasti:
 1. sveti kraji, ki so z obredom posvetitve ali blagoslovitve izvzeti iz svetne rabe in določeni za bogočastje (cerkve, kapele, svetišča, molilnice, pokopališča, stavbe ali njihovi deli za opravljanje verskih obredov);
 2. župnišča, proštije, kaplanije, mežnarije, samostani, redovne hiše, centri duhovnih vaj, pastoralni domovi, prostori za pastoralno dejavnost in
 3. od pristojne cerkvene oblasti ustanovljeni vrtci, šole, dijaški in študentski domovi, domovi za ostarele, muzeji, knjižnice, kulturni domovi, dvorane za družabne prireditve ali športne dvorane, stavbe oziroma njihovi deli za izobraževanje ali znanstvenoraziskovalno delo.
- (3) Med nepridobitno upravljanje cerkvenega premoženja spada zlasti:
 1. tekoče in investicijsko vzdrževanje drobnega inventarja, opreme in nepremičnin za nepridobitno upravljanje premoženja po načelu skrbnega gospodarja;
 2. nabava in poraba blaga, materiala in storitev;
 3. skrb za pravočasno izterjavo terjatev in poravnavo obveznosti v skladu z veljavno zakonodajo;
 4. skrb za nemoteno obratovanje in upravljanje premoženja;
 5. brezplačno razdeljevanje znamenj, obvestil in predmetov v okviru cerkvene institucije (hostije, sveče, oznanila, brošure, programi ipd.) in
 6. skrb za osebne potrebe verskih uslužbencev (stanovanje, gospodinjstvo, obleka, dopustovanje in podobno).

15. člen
(izdajanje katehetskih pripomočkov)

- (1) Vsi učbeniki za katehezo in katehetski pripomočki morajo imeti imprimatur SŠK.
- (2) Slovenska škofovska konferenca objavlja *Pravilnik o izdajanju katehetskih pripomočkov*, ki velja do preklica.
- (3) Člen o izdajanju katehetskih pripomočkov zavezuje vse izdajatelje katehetskih pripomočkov (učbeniki, delovni zvezki, gradiva za katehete, dodatni pripomočki za katehezo), ki zaprosijo za prejem imprimaturja in s tem za uvrstitev v seznam potrjenih katehetskih pripomočkov.
- (4) Izdajatelj se v pripravi katehetskega pripomočka poveže s *Slovenskim katehetskim uradom* (SKU) in upošteva njegove smernice.

(5) Izdajatelj pred izdajo katehetski pripomoček pošlje v pregled SKU, ki izda svoje mnenje o katehetski ustreznosti oziroma skladnosti s *Slovenskim katehetskim načrtom*. Izdajatelj mnenje SKU priloži prošnji za imprimatur, ki jo pošlje na SŠK.

(6) SŠK na podlagi pozitivnega mnenja SKU (5. točka) izda imprimatur in katehetski pripomoček uvrsti v seznam potrjenih katehetskih pripomočkov.

(7) Pred izdajo katehetskega pripomočka in po uresničenem 4. točki založnik sklene pogodbo s SŠK o poslovnem sodelovanju, ki določa, da od vseh prodanih izvodov 12 % dobička od prve izdaje in 24 % dobička od druge izdaje plača SŠK za katehetsko dejavnost in njen razvoj v Cerkvi na Slovenskem.

(8) Kopiranje in razmnoževanje katehetskih pripomočkov brez soglasja avtorjev oz. izdajateljev je prepovedano.

(9) V primeru neupoštevanja *Pravilnika o izdajanju katehetskih pripomočkov* SŠK ukrepa z zahtevo po materialni poravnavi. Če to ni mogoče, se spor ureja s tožbo pri pristojnem sodišču.

16. člen

(pravna podlaga obdelave osebnih podatkov)

(1) Osebnne podatke cerkvene institucije obdelujejo na podlagi privolitev posameznikov ali njihovih zakonitih zastopnikov, z jasno izraženim namenom obdelave za izvajanje verske dejavnosti oziroma individualnega ter kolektivnega vidika človekove pravice in temeljne svoboščine do svobode veroizpovedi.

(2) Naslednja pravila avtonomnega kanonskega prava Katoliške Cerkve zagotavljajo celovito varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov s strani cerkvenih institucij: pravica do zasebnega življenja (kan. 220 Zakonika cerkvenega prava – ZCP), notranja ureditev delnih Cerkva (kan. 460 – 572 ZCP), dokaz in zapis podeljenega krsta (kan. 875 – 878 ZCP), dokaz in zapis podeljene birme (kan. 894 – 896 ZCP), zapis in potrdilo o opravljeni podelitvi redov (kan. 1053 – 1054 ZCP), priročnik o vodenju župnijske pisarne in delovodnik dokumentacijskih opravil. Uporabo teh celovitih pravil varstva nadzira Slovenska škofovska konferenca, kot avtonomno-praven neodvisen nadzorni organ, v sodelovanju z neodvisnim nadzornim organom Republike Slovenije, skladno z ustavnim načelom ločenosti države in verskih skupnosti.

(3) Ukrepi oziroma politika tehničnih in organizacijskih procesov obdelave osebnih podatkov ter osebe, ki so odgovorne za posamezne zbirke osebnih podatkov oziroma osebe, ki lahko obdelujejo osebne podatke iz posamezne zbirke osebnih podatkov cerkvene institucije, so določeni s pravili in običaji avtonomne kanonskopravne ureditve Katoliške cerkve iz predhodnega odstavka tega člena. Ta pravila in običaji zagotavljajo ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe, s katerimi se varujejo osebni podatki ter preprečuje njihova slučajna, namerna ali drugače nezakonito uničenje, sprememba, izguba, nepooblaščno razkritje, dostop ali druga nepooblaščen obdelava.

17. člen

(obdelava osebnih podatkov v matičnih knjigah)

(1) Matične in sorodne knjige (npr. krstne, pogrebne, birmanske, poročne, prvoobhajancev) cerkvene institucije vodijo na podlagi neposrednega in posrednega osebnega pristopa posameznikov k pripravi na prejem zakramentov in zakramentalov, izključno za potrebe lastne verske dejavnosti in znotraj ter med cerkvenimi institucijami. Izven cerkvenih institucij je osebne podatke iz matičnih knjig mogoče posredovati samo s pisnim soglasjem posameznika, na katerega se podatki nanašajo.

(2) Izbris osebnih podatkov iz matičnih knjig (t. i. pravica do pozabe) ni mogoč, ker se ti podatki arhivirajo v javnem interesu (prim. 52. člen Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih), za zgodovinsko raziskovalne in statistične namene ter bi izbris resno oviral versko dejavnost cerkvenih institucij (npr. podeljevanje zakramentov).

18. člen

(obdelava osebnih podatkov v pastoralnih evidencah)

(1) Raznovrstne evidence osebnih podatkov za potrebe lastne verske dejavnosti (npr. veroučencev, ministrantov, članov zakonskih skupin, sodelavcev Karitas, članov župnijskega pastoralnega sveta, mežnarjev, ključarjev, prejemnikov župnijskih obvestil) cerkvene institucije vodijo na podlagi posebnega imenovanja, dejavne vključitve ali prijave posameznika v predmetno obliko verske dejavnosti, in sicer izključno med cerkvenimi institucijami. Imenovanje ali prijava posameznika mora vsebovati namen obdelave osebnih podatkov.

(2) Izven cerkvenih institucij je osebne podatke iz raznovrstnih evidenc mogoče posredovati samo s pisnim soglasjem posameznika, na katerega se podatki nanašajo.

(3) Posebno imenovanje, dejavna vključitev ali prijava posameznika v določeno obliko verske dejavnosti mora biti arhivirana in sledljiva.

19. člen

(informacija o obdelovanju osebnih podatkov)

(1) Informacijo o obdelovanju osebnih podatkov, ki se nanašajo na posameznika, cerkvene institucije na njegovo zahtevo zagotovijo temu posamezniku v ustni ali pisni obliki, in sicer v roku enega meseca od prejema zahteve.

(2) Informacija iz prvega odstavka tega člena mora vsebovati:

1. ime in naslov cerkvene institucije, ki obdeluje predmetne podatke;
2. vrsta podatkov;
3. uporabniki ali kategorija uporabnikov, ki so jim bili ali jim bodo podatki razkriti;
4. namen, za katerega se obdelujejo;
5. pravno podlago za obdelavo;
6. obdobje ali merila hrambe;

7. obstoj naslednjih pravic: o dostopu, popravku ali izbrisu, omejitve ali ugovoru obdelave, prenosljivosti podatkov, preklica privolitve za obdelavo in vložitve pritožbe pri Slovenski škofovski konferenci kot nadzornemu organu.

(3) Za pomoč pri pripravi informacije o obdelovanju in interpretaciji pravic posameznika v zvezi z obdelovanjem osebnih podatkov, se cerkvene institucije lahko obrnejo na svoj nadrejeni ordinariat.

20. člen

(osebni podatki o umrlem posamezniku)

(1) Osebnostne podatke o umrlem posamezniku cerkvena institucija lahko posreduje zakoncu, zunajzakonskemu partnerju in otrokom ali staršem, če umrli posameznik ni predhodno pisno prepovedal posredovanja svojih osebnih podatkov.

(2) Podatke o umrlih posameznikih se sme v anonimizirani obliki posredovati tudi katerikoli drugi osebi, ki namerava te podatke uporabljati za zgodovinske raziskovalne, znanstvene raziskovalne, statistične ali arhivske namene.

21. člen

(arhiviranje in sledljivost obdelave osebnih podatkov)

Vsa korespondenca glede obdelave osebnih podatkov med cerkveno institucijo in posameznikom, na katerega se osebni podatki nanašajo, mora biti arhivirana in sledljiva.

22. člen¹

(zaščita otrok, mladoletnih in ranljivih odraslih oseb)

¹ Slovenski škofje so na predlog *Ekspertne skupine za reševanje spolnih zlorab pri SŠK* v okviru prizadevanj proti spolnim zlorabam in drugimi vrstami kaznivih dejanj v cerkvenih institucijah ter preventivi proti krivim ovadbam verskih uslužbencev, na 108. redni seji SŠK, dne 24. septembra 2018 sprejeli sklep, s katerim ustvarjajo pravno normo, ki udejanja načelo »ničelne tolerance« do spolnih zlorab v Katoliški Cerkvi v Sloveniji. Sestavljen je po zgledu prakse v državah zahodnega sveta, kjer si Cerkev že dlje časa sistematično prizadeva za odpravo okoliščin, ki lahko privedejo do kaznivega dejanja s področja spolne nedotakljivosti. Ob tem sklep omejuje možnost procesiranja krivih ovadb zoper duhovnike in druge pastoralne sodelavce (tj. verske uslužbence), ker prepoveduje opravljanje pastoralnega dela (tj. verske dejavnosti) izven vpogleda javnosti (tj. na štiri oči, brez prisotnosti tretje osebe oziroma priče). Pregled sodne prakse kaže, da se kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost zgodijo ali se očita, da so bila storjena, v trenutkih in na mestih, ko javnost ni navzoča in nima vpogleda v dogajanje med dvema osebama. Z določbami se na ravni Katoliške Cerkve v Sloveniji uveljavlja pristop pastoralnega dela, ki v primeru kazenskega postopka s področja spolne nedotakljivosti posledično zahteva dokazovanje, da je bilo določeno pastoralno dejanje dejansko izvedeno izven javnosti oziroma se to ne more avtomatično predvidevati. Za pastoralno prakso to pomeni, da pastoralni sodelavec ne sme biti istočasno samo z eno mladoletno osebo (tj. staro manj kot 18 let) v prostoru, vozilu ali na drugem kraju, kjer je mogoče, da se zgodi zloraba (npr. veroučna učilnica, kabinet, pisarna, zakristija, kuhinja, avtomobil, gozd). Duhovnik ali drug pastoralni sodelavec je dolžan paziti, da ne pride do nastanka okoliščin, ko se znajde istočasno samo z eno mladoletno osebo na mestu izven nadzora javnosti. Tako situacijo, kolikor nastane, takoj prekine oziroma poskrbi za vpogled javnosti (npr. nemudoma po prihodu pošlje mladoletnega otroka iz zakristije v prezbitarij ali odpre vrata zakristije). Uresničevanje takšnega pristopa pastoralnega dela morajo zagotavljati in nadzorovati tudi starši oziroma skrbniki mladoletnih oseb, ki so vključene v pastoralno življenje Cerkve.

V okviru prizadevanj proti spolnim zlorabam in drugimi vrstami kaznivih dejanj v cerkvenih institucijah ter preventivi proti krivim ovadbam verskih uslužbencev, verski uslužbenec:

- (1) nikoli ne sme biti sam z mladoletno osebo pri opravljanju verske dejavnosti;
- (2) nikoli ne sme biti sam z mladoletno osebo v stavbi, prostoru, vozilu ali na kateremkoli drugem kraju, ki se uporablja za versko dejavnost;
- (3) je zadolžen sam ter starši oziroma zakoniti zastopniki ali skrbniki mladoletnih oseb za uresničevanje tega člena.

23. člen
(avtentična razlaga)

Za avtentično razlago tega pravilnika in njegovih posameznih določb je v okviru pravno zagotovljene avtonomije cerkva ali drugih verskih skupnosti pristojna Slovenska škofovska konferenca.

24. člen
(uveljavitev)

Slovenski škofje so »Pravilnik o verski dejavnosti« sprejeli na svoji 106. seji Slovenske škofovske konference, ki je bila 7. maja 2018 v Ljubljani. Ta pravilnik začne veljati in se uporablja od dneva sprejetja dalje.

Ljubljana, 5. februar 2019

Nadškof msgr. Stanislav Zore OFM,
predsednik Slovenske škofovske konference